ПЛОВДИВСКИ УНИВЕРСИТЕТ „ПАИСИЙ ХИЛЕНДАРСКИ“

ФИЛОЛОГИЧЕСКИ ФАКУЛТЕТ

ECTS макет на учебен курс

Факултет/филиал

Филологически факултет

Катедра

Руска филология

Професионално направление (на курса)

1.3 Педагогика на обучението по...

Специалност

Български език и руски език (редовно обучение)

ОПИСАНИЕ

1. **Наименование на курса**

Обучението по руски език през призмата на функционално-комуникативната граматика

2. **Верификация на курса**

- **приет с протокол на КС: No 6 / 17.03.2025 г.**
- **утвърден с протокол на ФС: No …/ … 2025 г.**

3. **Тип на курса**

избираем

4. **Равнище на курса (ОКС)**

ОКС ‘бакалавър’

5. **Година на обучение**

4

6. **Семестър**

7

7. **Брой ECTS кредити**

2

8. **Име на лектора**

доц. д-р Енчо Тилев

9. **Учебни резултати за курса – усвоени знания, умения, компетенции (цели)**

Успешно завършилите обучение по тази учебна дисциплина, съобразена с характеристиките на компетентностния подход в образованието, ще придобият компетентности да обучават ученици в 5. – 12. клас и

- ще знаят:

- ✓ факти и термини от областта на функционалната граматика;
- ✓ спецификите на функционалния подход в преподаването на граматика и лексика в училище;

- ще могат:
  - ✓ да ползват различни комуникативни стратегии;
  - ✓ да планират конкретни цели за урок;
  - ✓ да анализират и структурират учебното съдържание по определени критерии във функционален аспект;
  - ✓ да планират интерактивни форми на обучение в горните класове въз основа на функционалния подход към езика.

- ще притежават компетенции за:
  - ✓ иновативен подход при поднасянето на учебния материал;
  - ✓ перманентно усъвършенстване на уменията;
  - ✓ отговорност към изпълнението на образователни, възпитателни и развиващи цели и задачи;
  - ✓ усъвършенстване на знанията и поддържане на високо ниво на теоретични познания;

10. **Начин на преподаване**

Обучението се осъществява аудиторно с включени иновативни модели на преподаване.
Сред най-често прилаганите модели са: преподаване с използване на дигитални технологии, преподаване с проблемно-базирани модели и др.

Курсът е планиран в 15 часа аудиторна заетост, от които 15 часа лекции.

11. **Предварителни изисквания (знания и умения от предходно обучение) и изисквания за други (едновременни) курсове**

Необходимо е студентите да притежават знания по руски език най-малко на ниво B1 от Европейската езикова рамка, които да бъдат основа за придобиването на широк спектър от нови знания и умения в областта на преподаването на руския език като чужд. От съществена полза са и знанията и уменията, придобити в хода на обучението по дисциплината „Морфология на съвременния руски език“.

12. **Препоръчани избираеми програмни компоненти**

Всички компоненти на курса са задължителни.

13. **Съдържание на курса**

Курсът има предимно практическа насоченост и цели систематизиране и допълване на знанията за основните функционални категории в руския език, като активизира получаваните в основния курс по практически руски език знания. Основните правила се илюстрират от разнообразни упражнения, спомагащи за усвояване и отработване на граматичните норми. Акцентира се върху тези особености на основните функционални категории в системата на руския език, които представляват най-голяма трудност за българската аудитория. Подборът на лексиката се осъществява в съответствие с честотата на употреба на думите и конструкциите в съвременния език, а така също съобразно сферата им на функциониране. Предлагат се задачи за самостоятелна работа, които да затвърдят уменията за съзнателна употреба на граматичните форми и речеви конструкции, необходими за осъществяване на успешна комуникация.

14. **Библиография (основни заглавия)**

Баско Н.В. *Обсуждаем глобальные проблемы, повторяем русскую грамматику*. Москва, „Русский язык. Курсы”, 2008.

Глазунова, О. И. *Грамматика русского языка в упражнениях и комментариях. Морфология*. Санкт-Петербург: Златоуст, 2022.

Глазунова, О. И. *Грамматика русского языка в упражнениях и комментариях. Часть 2. Синтаксис*. Санкт-Петербург: Златоуст, 2019.

Косарева, Е. В., Хруненкова, А. В. *Время обсуждать: учебное пособие по речевой практике для иностранных учащихся*. Москва: Русский язык. Курсы, 2023.

Ласкарева, Е. Р. *Прогулки по русской лексике*. Санкт-Петербург: Златоуст, 2020.

Ласкарева, Е. Р. *Чистая грамматика*. Санкт-Петербург: Златоуст, 2020.

Лесневский, В. *Функциональная грамматика русского языка*. Изд. Логос, 2000.

Попов, К. *Типичные для болгар трудности в русском языке*. Изд. „Лодос”, София, 2002.

Стремова, Е. С., Тананина, А. В., Леонтьева, В. А., Трепалина, А. В., Горнова, В. Н. *Россия под стук колёс: пособие по развитию речи*. Москва: Русский язык. Курсы, 2025.

Шелякин, М. А. *Функциональная грамматика русского языка*. Москва: Русский язык, 2001.

Эрлих, Я. В. *Пульс времени. Читаем и обсуждаем новости по-русски*. Москва: Русский язык. Курсы, 2024.

15. **Планирани учебни дейности и методи на преподаване**

Обучението е под формата на лекции, където студентите имат възможността да погледнат на езика през различна перспектива, като приложат една от най-плодотворните теории в съвременната лингвистика. Курсът им дава възможност да систематизират знанията си по граматика и да се запознаят с актуални педагогически практики, които ще са им от полза при по-нататъшната им работа като учители по чужд език.

Списък от планирани учебни дейности:

- лекции – 30 часа;

В курса, центриран към реализация на компетентностния подход във висшето училище, се използват предимно интерактивни методи на обучение, сред които са: брейнсторминг, казус, дискусия и др.

16. **Методи и критерии на оценяване**

Обучението по тази дисциплина завършва с изпит или с текуща оценка (според учебния план). През семестъра на студентите се поставят и текущи задания, свързани с темите на лекциите.
Основен метод за оценяване е тестът. Резултатите се оценяват в точки. Чрез оценъчна ска́ла полученият индивидуален тестов бал се трансформира в оценка по шестобалната система.

Крайната оценка по дисциплината се оформя при следното процентно съотношение:

- форми на текущ контрол 30 %;
- самостоятелна работа 10 %;
- резултати от финален тест 60 %.

17. **Език на преподаване**

руски език

18. **Стажове/практика**

19. **Изготвил описанието**

доц. д-р Енчо Тилев

13.Б. **Тематично съдържание на учебната дисциплина**

а) лекции

1. Выражение временных отношений
2. Выражение пространственных отношений
3. Выражение целевых отношений
4. Выражение причины
5. Выражение возможности / невозможности
6. Выражение неопределенности
7. Повторение и обобщение

13.В. **Техническо осигуряване на обучението**

За обучение, основаващо се на компетентностния подход, се използват богат набор от ресурси, сред тях са:

- учебници по граматика на руския език;
- учебни помагала;
- мултимедийни презентации;
- интернет ресурси – онлайн уроци, видеа, лекции и др.